

Eğitim Bilişim Ağı (Eba) Sisteminde Yer Alan Müzik Eğitimi Derslerine Yönelik Öğretmen Görüşleri

Ayça Avcı¹

Özet: EBA, Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü tarafından kurulan, ilköğretim ve ortaöğretim öğrencilerinin ücretsiz bir şekilde kullanımlarına açılan çevrimiçi bir eğitim platformudur. EBA'nın kullanımı arttıkça EBA'yı konu alan araştırmalarda da artış görülmektedir. Ancak bu artışın yanında EBA'da yer alan müzik eğitimine yönelik henüz bir araştırmanın olmadığı tespit edilmiştir. Alanyazındaki bu boşluğun doldurulması amacı ile EBA'daki müzik derslerinin müzik öğretmenleri tarafından değerlendirildiği bu araştırmanın yapılmasına ihtiyacı duyulmuştur. Böylece müzik disiplini EBA alanında bu çalışma ile ilk kez ele alınmıştır. Yapılan araştırma nitel bir araştırmadır ve durum çalışması desen türü kullanılmıştır. Araştırmaya katılan müzik öğretmenlerinin görüşlerine Google Docs altyapısıyla hazırlanan form aracılığıyla gönderilerin anket formu ile ulaşılmıştır. Elde edilen veriler içerik analizi tekniği ile incelenmiş ve sonuçlar ortaya çıkarılmıştır. Elde edilen olumlu sonuçlara göre EBA'nın pekiştirme imkanı sunduğu, etkin katılımı başarıyı arttırdığı, uygulama dışında teorik açıdan ders ile paralel içerikler sunduğu, çocuklara motivasyon ve özgüven kazandırıp moral verdiği, kültürel katkı sağladığı, eğitici ve eğlendirici olduğu ve akılda kalıcı içerikleri bulunduğu ortaya çıkmıştır. Olumsuz sonuçlara bakıldığında, EBA sisteminin teori ve pratikte, etkileşimde, materyal ve kaynakta, senkronizasyonda, dikkat çekmede ve uygulamada (icrada) eksik olduğu sonuçları tespit edilmiştir. Bunun dışında müfredatı da beklenen oradan desteklemediği ortaya çıkmıştır. Bir başka açıdan müzik öğretmenlerinin ifade ettiği eksiklikler şöyledir: videolar, şarkı notaları, enstrüman görselleri, müzik defteri portalı, çalgı çalma, şarkı söyleme, aile ile ritim çalışmaları, görüntü kalitesi, ses kalitesi, oyunlar, canlı dersler, dikkat çekici ve eğlendirici ders içerikleri, ozan kültürü, Türk halk müziği kültürü ve dünya müziği kültürü açısından EBA'nın eksik olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: EBA, Müzik, Eğitim, Öğretmen, Ders

Geliş Tarihi: 28.04.2020 – **Kabul Tarihi:** 17.06.2020 – **Yayın Tarihi:** 29.06.2020

DOI: 10.29329/mjer.2020.258.17

Eğitim Bilişim Ağı (Eba) Sisteminde Yer Alan Müzik Eğitimi Derslerine Yönelik Öğretmen Görüşleri

Abstract: EBA is an online education platform established by the General Directorate of Innovation and Educational Technologies that is opened to primary and secondary school students for free use. As the usage of EBA increases, there is an increase in the researches about EBA. However, besides this increase, it has been

¹ **Ayça Avcı**, Assist. Prof. Dr., Musicology, Adiyaman University

Correspondence: arges-89@hotmail.com

determined that there is no research for music education in EBA yet. In order to fill this gap in the literature, it was needed to conduct this research in which music lessons in EBA were evaluated by music teachers. Thus, the discipline of music was handled for the first time with this study in the field of EBA. The research conducted is a qualitative research. The opinions of the music teachers participating in the research were reached through the questionnaire form of the posts through the form prepared with the Google Docs infrastructure. The data obtained were analyzed with the content analysis technique and the results were revealed. According to the positive results obtained, it has been revealed that EBA offers reinforcement, increases success with effective participation, offers content in parallel with the course in addition to practice, gives motivation and self-confidence and morale to children, contributes culturally, is educational and entertaining and has memorable contents. Looking at the negative results, the results that the EBA system is lacking in theory and practice, interaction, material and resource, synchronization, attention and practice are determined. Apart from that, it was revealed that it did not support the curriculum. In another respect, the deficiencies expressed by music teachers are as follows: videos, song notes, instrument visuals, music notebook portal, playing instruments, singing, rhythm studies with family, image quality, sound quality, games, live lessons, remarkable and entertaining course contents. EBA was found to be incomplete in terms of bard culture, Turkish folk music culture and world music culture.

Keywords: EBA, Music, Education, Teacher, Lesson.

GİRİŞ

Günümüzde bilimsel çalışmalarla dahi ispatlanmış olan gerçek, dijital çağa geçiş yolunda hızla ilerlenmiş olunması ve neredeyse anbean yapılan atılımlar ile teknolojik alanda birçok yeniliğin keşfedilmesiyle bu yeniliklerin günlük hayatta yerini bulmasıdır (Nuhoğlu, Hüseyin ve Ertuğrul, 2007; Chen, Looi ve Chen, 2009; Yalçın, 2012). Ortaya çıkan bu teknolojik gelişmeler, günlük hayatta yer bulmasının yanında çok geçmeden eğitimde de yer edinmiştir (Altın ve Kalelioğlu, 2015). Bilhassa eğitimde kullanılan teknoloji seneden seneye daha da gelişme göstermiştir (Yelbay, 2015). Teknolojinin kullanımından bahsedildiği nokta, öğretim ortamının gelişmişlik göstermesi ve kullanımının yaygınlaştırılmasıdır (Chang, Sung ve Hou, 2006; Korkmaz ve Ünsal, 2016). Bu noktada denilebilir ki, teknolojinin günlük hayatta etkin bir şekilde yer alması, dünyadaki birçok ülke tarafından fırsat olarak görülmüş ve bu doğrultuda geliştirdikleri politikalar ile de eğitimde dijital platformlar yaratmaya başlamışlardır (Chen, Looi ve Chen, 2009); Abe ve Jardon, 2013; Bello, 2014). Bu girişimlerdeki amaç, bilişim teknolojilerinin belli bir hedef doğrultusunda etkili ve verimli bir şekilde kullanılmasıdır (Öz, 2011).

Gelişmiş ve gelişme çabası gösteren ülkeler, dünyada değişen ve gelişen teknolojik ve sosyal yapıları fark ederek bunlarla paralel bir şekilde eğitim sistemlerinde de bir takım yenilik hareketleri başlatmışlardır (Öz, 2011). Bu noktada kimi ülke kullanımı daha evrensel boyutta düşünüp dilini sadece İngilizce olarak kullanırken, kimi ülkeler de çalışmalarını ulusal çerçevede tutarak yol almıştır. Harvard, Berkeley, MIT, CalTech ve Texas gibi önde gelen üniversitelerin uluslararası faydayı

amaçlayarak sundukları Udacity, Coursera, Khan Academy, edX gibi uygulamalar, Türkçe anlamı “Kitlelesel Çevrimiçi Açık Dersler” olan MOOC (Massive Online Open Courses) kavramına ile tanımlanmaktadır (Ergüney, 2015). Bahsi geçen ulusal çerçevede hizmete açılan eğitim platformlarından biri, 2012 yılında “Naftan” ismiyle Mısır’da kurulan, öğretmenlerin videolar yükleyip bu videoların ücretsiz olarak kullanıma açıldığı çevrimiçi bir platformdur (Alayyar, Aljeeran, ve Almodaires, 2018). Mısır’daki uygulamanın yapılmasından iki sene sonra 2014 senesinde de Brezilya’da geliştirilen “Geekie” isimli uygulama da öğrencileri ücretsiz bir şekilde üniversite sınavlarına hazırlayan çevrimiçi platformlardan biridir (Sakowski ve Tovolli, 2016). Yine ulusal çerçevede hizmet veren platformlardan biri de Türkiye’ye aittir. Türkiye de dünyadaki gerek teknolojik gerek ise bilimsel alanda yenilikleri takip ederek bunları eğitim sistemlerine aktarmaya gayret gösteren ülkelerden biridir (Yıldız, Okur, Arı ve Yılmaz, 2013; Kavcar, Oğuzkan ve Hasırcı, 2016). Türkiye’nin eğitim konusunda yetkili mercilerinden biri olan Millî Eğitim Bakanlığı (MEB) da teknolojiyi eğitimi başarıya ulaştıracak önemli etkenlerden biri olarak görmekte ve bu doğrultuda da girişimlerde bulunmaktadır (Şahin, 2007). Bu girişimlerden biri de EBA kısaltmasına sahip Eğitim Bilişim Ağı’dır. Bu ağın kurulmasındaki amaç, teknolojiye etkin bir şekilde eğitimde yer verilmesidir ve bu amaç doğrultusunda da bireysel öğrenme materyalleri, çeşitli uygulamalar, oyunlar, dokümanlar, simülasyonlar, görseller, videolar, kitaplar ve daha birçok etkileşimli içeriklerden oluşan ve kendi içinde sistematik ilerleyen bir eğitim platformu oluşturulmuştur (MEB, 2017).

Eğitim Bilişim Ağı nedir?

EBA, Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü tarafından kurulan, ilköğretim ve ortaöğretim öğrencilerinin ücretsiz bir şekilde kullanımlarına açılan çevrimiçi bir eğitim platformudur. Asıl kurulma yılı 2012 olan EBA kurulduğu yıl ve sonraki yakın zamanlarda henüz öğretmenler tarafın sık tercih edilen bir uygulama halini alamamıştır. Ancak bazı öğretmenler EBA’yı destekleyici ders materyali haliyle konuları pekiştirmek amaçlı kullanmaya başlamışlardır. Buradaki en önemli etken de EBA’nın çevrimiçi bir eğitim platformu olmasıdır. Çevrimiçi olması beraberinde internet gereksinimi de getirdiğinden EBA, bir anda yaygın olarak kullanılabilir hale gelememiştir. Çünkü hala günümüzde internet ve hatta elektrik alt yapısının sıkıntılı olduğu köy okullarından ve eğitim kurumlarından bahsetmek mümkündür. Ancak 2020 yılında yaşanan ve tüm dünyanın yüzleştiği COVID-19 isimli bir virüs nedeniyle bir anda eğitimin uzaktan ve açık öğretim halinde dijital ortama aktarılması ile EBA sistemi yaygın hale getirilmiştir. Bu noktada EBA yönergesinde belirtilen amaçlar çok daha önem arz etmektedir.

EBA’nın Tasarlanma Amaçları

1. Eğitici, zengin ve farklı içerikler sunmak,
2. Bilişim kültürünün yayılmasını sağlayıp eğitimde kullanılabilirliğini arttırmak,
3. Ders içerikleri ile ilgili ihtiyaçlara cevap vermek,

4. Sosyal ağları sayesinde bilgi alışverişinde sağlamak,
5. Gittikçe zenginleşip büyüyen arşivi ile birlikte derslere katkı sağlamak,
6. Yapılandırmacı program çerçevesinde bilginin yapılandırmasını ve bilgi üretilmesini sağlamak,
7. Birbirinden farklı öğrenme stiline (sözel, görsel, sayısal, sosyal, bireysel, işitsel öğrenme) sahip öğrencilere katkı sunabilmek,
8. Öğretmenlerin bir arada olmasını sağlayan bu platform ile eğitime bir bütün olarak yön verilmesini sağlamak,
9. Teknolojinin amaç yerine araç olarak kullanılmasını sağlayan ve öğreten bir sosyal bir eğitim platformudur (EBA, 2017).

EBA, Türkiye’de kullanıcı sayısı ve alanı arttıkça dikkatleri üzerine çeken bir dijital eğitim platformu olması nedeniyle hakkında giderek artan sayıda akademik araştırma yapılır hale gelmiştir. Kullanıcı sayısının ve alanının artmasının yanında bir yandan da Türkiye’de henüz bu tür dijital eğitim platformlarını kullanabilecek internet alt yapısına sahip olmayan okullar ve evler mevcuttur. Ancak yine de öğretmenler imkânları el verdikçe derslerini pekiştirmek ve anlattıklarını görselleştirmek üzere EBA’yı kullanmaktadırlar (Türker ve Güven, 2016). EBA sistemi, daha ağırlıklı olarak teorik derslere yer verse de bazı uygulama derslerini de kapsamaya özen göstermektedir. Ancak yine de müzik alanının beklentilerinin karşılanmadığı düşünülmektedir. Bu araştırma ile bu ifadenin sadece bir düşünceden ibaret olup olmadığının teyitlenmesi hedeflenmiştir. EBA’nın kullanımı arttıkça EBA’yı konu alan araştırmalarda da artış görülmektedir. Ancak bu artışın yanında EBA’da yer alan müzik eğitime yönelik henüz bir araştırmanın olmadığı tespit edilmiştir. Alanyazındaki bu boşluğun doldurulması amacı ile EBA’daki müzik derslerinin müzik öğretmenleri tarafından değerlendirildiği bu araştırmanın yapılması ihtiyacı duyulmuştur. Böylece müzik disiplini EBA alanında bu çalışma ile ilk kez ele alınmıştır. Bu nedenle çalışma önem arz etmektedir.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmada, müzik öğretmenlerinin müzik dersi öğretim programı bağlamında Eğitim Bilişim Ağı’na (EBA) yönelik görüşlerinin değerlendirilmesi amaçlanmaktadır.

Araştırmanın Yöntemi

Araştırmada, EBA sisteminde yer alan müzik dersi içeriklerinin artı ve eksileri müzik öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda değerlendirilmiştir. Bu nedenle yapılan araştırma nitel bir araştırma türüdür. Nitel araştırma, ele aldığı probleme yönelik sorgulayıcı, yorumlayıcı ve problemin kendi ortamındaki şeklini anlamayı sağlayan bir yöntemdir (Guba ve Lincoln, 1994; Klenke, 2016). Bununla birlikte araştırmada nitel araştırma desenlerinden olan durum çalışması deseninden yararlanılmıştır. Durum çalışmasında, var olan durum olduğu şekliyle ortaya konulmaya çalışılmaktadır. Durum

çalışmalarının önemli noktalarından biri, genelleştirme yapmak yerine durumdan nihai olarak en iyi şekilde ne anlaşıldığının tasarısı üzerine vurgu yapmaktır (Denzin ve Lincoln, 1994). Ortaya çıkan veri, durumun hangi neden ya da nedenler ile o halde olduğunu, gelecek araştırmalarda detaylı olarak hangi noktalara odaklanması gerektiğini göstermelidir (Davey, 1991). Bu araştırmada kullanılan durum çalışma deseninin türü de Bogdan ve Biklen (1998) tarafından ortaya konulan “organizasyonların gelişimini incelen durum çalışması”dır. Bu türdeki amaç, her hangi bir organizasyon ile ilgili (bir okul, kurum ya da platform) olan kişiler ile görüşmeler yaparak, yazılı kaynakları inceleyerek o organizasyonun gelişim durumunu ortaya koymak ve gerekli noktada daha çok gelişmesine yönelik önerilerde bulunmaktadır. Yapılan bu araştırmada da EBA isimli sanal eğitim organizasyonunun gelişim durumuyla ilgili müzik öğretmenlerinin görüşleri ve yazılı kaynaklar doğrultusunda bilgi edinilmesi ve daha çok gelişmesine yönelik öneriler sunulması, organizasyonların gelişimini incelen durum çalışması deseni kullanılarak hedeflenmektedir.

Katılımcılar

Gerçekleştirilen araştırmada katılımcı olarak yer alan müzik öğretmenlerinin görüşlerinin kabul edilmesindeki yegâne şart, Türkiye’de ya da yurtdışında herhangi bir üniversitenin müzik bölümünden mezun olarak müzik öğretmenliği mesleğini düzenli bir şekilde yapıyor olmasıydı. Yapılan araştırmaya, 2010- 2020 eğitim-öğretim yılında müzik öğretmenliğini sürdürmekte olan 33 müzik öğretmeni katılım göstermiştir. Katılımcılara ait tanımlayıcı bilgiler aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 1. Katılımcı Müzik Öğretmenlerine İlişkin Tanımlayıcı Bilgiler

Değişken	Faktör	f
Cinsiyet	Kadın	19
	Erkek	14
Toplam		33
Yaş	21-30	13
	31-40	10
	41-50	10
Toplam		33
Görev Süresi	1-15	26
	16-27	7
Toplam		33

Tablo 1’de yer alan, araştırmaya gönüllü olarak katılımında bulunan müzik öğretmenlerinin cinsiyete göre dağılımına bakıldığında 19 kadın, 14 erkek katılımcının yer aldığı görülmektedir. Katılımcı müzik öğretmenlerinin yaş aralıklarının 21 ile 50 yaş arasında değişim gösterdiği fark edilmektedir. Katılımcı müzik öğretmenlerinin devam ettirmekte oldukları görev süreleri incelendiğinde, araştırmaya en çok katılımın 1-15 yıl arasında, en az katılımın da 16-27 yıl arasında görev yapan müzik öğretmenlerinden meydana geldiği tablodan anlaşılabilir.

Veri Toplama Araçları

Bu araştırmada, Eğitim Bilişim Ağı (EBA) sistemindeki müzik dersi içeriklerine yönelik öğretmen görüşlerinin alınması ve değerlendirilmesi amacıyla Google Forms (Arama motoru olan Google bünyesinde yer alan bir anket programı) üzerinden dijital ortamda hazırlanan “EBA Müzik Öğretmeni Anket Formu” kullanılmıştır. Formun ilk dört sorusunda, müzik öğretmenin yaşı, cinsiyeti, hangi üniversiteden mezun olduğu ve kaç yıldır müzik öğretmenliği yaptığına yönelik kişisel bilgileri sorulmuştur. Son 10 sorusunda da EBA sisteminde müzik dersi içeriklerine yönelik görüşleri açık uçlu sorular halinde sorulmuştur. Açık uçlu sorular şöyledir:

- 1- EBA üzerinden müzik dersi verilmesini nasıl değerlendiriyorsunuz?
- 2- EBA'daki müzik derslerinin öğrencilere ne gibi katkı sağladığını düşünüyorsunuz?
- 3- EBA'daki müzik derslerinin eksik gördüğünüz yönleri var mıdır? Varsa nelerdir?
- 4- EBA'daki müzik derslerinin Müzik Dersi Programı'nı destekleyip desteklemediğine dair görüşleriniz nelerdir?
- 5- EBA'daki müzik derslerinin öğrencilere müzik kültürü kazandırmasına yönelik görüşleriniz nelerdir?
- 6- EBA üzerinden etkili bir müzik eğitimi yapılabilmesi için nelere yer verilmesi gereklidir?
- 7- EBA sisteminin müzik dersinin uygulama aşamasına etkileri hakkında neler düşünüyorsunuz?

Araştırmanın geçerlilik ve güvenilirlik çalışmaları da ayrıca gerçekleştirilmiştir. Bunlardan ilki olan içerik-kapsam geçerliliğinin belirlenmesi üzere hazırlanan anket formundaki sorular, iki eğitim bilimleri, bir müzik eğitimi alanında öğretim üyesi olan akademisyenlere ve bir de ilköğretimde görev yapan müzik öğretmene danışılarak gözden geçirilmiştir. Bu doğrultuda sorularda gerekli eksiltmeler ve eklemeler yapılarak kapsam geçerliliği sağlanmıştır. Elde edilen verilerin geçerliliğinin ortaya konulması için de görüşmeler neticesinde öğretmenlerden elde edilen ifadelerden doğrudan alıntılar yapılmıştır. Bununla birlikte elde edilen verilerin de güvenilirliğini sağlamak üzere görüşme formu aracılığıyla toplanan veriler, biri müzik eğitimi biri de eğitim bilimi alanından akademisyenler tarafından ayrı zamanlarda kodlanmış ve kategorilere ayrılmıştır. Sonrasında bu iki kodlamanın karşılaştırılması ile benzerler olduğu gibi alınmış, farklılıklar üzerine tartışılarak ortak karar doğrultusunda kodlama ve kategorilere ayrımlar yapılmıştır.

Verilerin Analizi

33 katılımcı müzik öğretmenin, sorulara cevap vermesi sonucunda araştırmanın verileri elde edilmiştir. Elde edilen veriler, içerik analizi tekniğinden yararlanılarak analiz edilmiştir. İçerik analizinin sözlü, yazılı ve başka türlü materyallerin nesnel ve aynı zamanda da sistematik olarak

incelenmesine imkân sağlayan bilimsel bir yaklaşım olduğunu söylemek mümkündür (Tavşancıl ve Aslan, 2001). Bu araştırmada içerik analizi yapılmadan önce görüşmelerden elde edilen veriler, metne aktarılarak yazılı bir kaynak haline getirilmiştir. Çünkü Cohen, Manion ve Morrison (2007)'a göre içerik analizi, elde var olan yazılı bilgilerdeki içerikleri ve mesajları özetleme ve işlemdir. Bu doğrultuda da bu araştırmadan elde edilen görüşmenin içeriği yazıya aktarıldıktan sonra metindeki bilgiler kodlanmış ve müzik öğretmenlerinin ifadeleri bu kodlar kullanılarak üst kategoriler belirlenmiştir. Ardından belirlenen kodlar bu kategoriler altında toplanmıştır. Bununla birlikte araştırmannın verileri, müzik öğretmenlerinin görüşme formundan doğrudan alıntılar yapılarak desteklenmiştir. Çalışmanın rapor haline getirilmesi sürecinde ise doğrudan alıntılar yazılırken her bir müzik öğretmeni bir kod ile isimlendirilmiştir (K1: Katılımcı 1 gibi). Analiz süreci sona erdiğinde ortaya çıkarılan kodlar iki uzman tarafından müzik öğretmenlerinin ifadeleri çerçevesinde incelemiş ve sonuç olarak büyük oranda görüş birliği elde edilmiştir.

BULGULAR

Bu başlık altında katılımcı müzik öğretmenlerinin EBA'daki müzik dersleri hakkındaki görüşlerine yönelik verdikleri cevaplar tablolar halinde sunulmuş ve kategoriler haline getirilen kodlar frekans dağılımı detayları ile paylaşılmıştır. Elde edilen bulguların geçerliliğini kuvvetlendirmek üzere araştırmaya katılan müzik öğretmenlerinin görüşlerine doğrudan alıntılar halinde yer verilmiştir. Bu aşamanın ardından yer verilen alıntılar yorumlanarak açıklanmıştır.

Tablo 2. Katılımcı müzik öğretmenlerinin EBA üzerinde müzik dersi verilmesine yönelik görüşlerine ilişkin kategoriler, kod ve frekans dağılımları

Kategori	Kod	f
Olumlu	Verimli	8
	Teoride faydalı	7
	Müzik dersi ile bağı sürekli kılma	7
Toplam		22
Olumsuz	Yetersiz	9
	Verimli değil	2
	Uygulamada yetersiz	8
Toplam		19

Tablo 2 incelendiğinde katılımcı müzik öğretmenlerinin EBA sistemi üzerinden müzik dersi verilmesini toplamda 22 frekans sayısı ile (f=22) çoğunlukla olumlu buldukları fark edilmiştir. Olumlu görüşleri içinde kullandıkları ifadeler “verimli (f=8), teoride faydalı (f=7), müzik dersi ile bağı sürekli kılma (f=7)” olarak belirlenmiştir. Bu verilere göre de “verimli” kodunun (f=8) ile daha sık tekrarlandığı görülmektedir. Ortaya çıkan kodlara ilişkin doğrudan alıntılardan bazıları şöyledir:

“EBA üzerinden müzik dersi verilmesini çok verimli olarak buluyorum.” (K10)

“EBA üzerinden müzik dersi verilmesini çok mantıklı ve verimli buluyorum.” (K14)

“EBA üzerinden müzik dersi verilmesini verimli ve kullanışlı buluyorum.” (K18)

“EBA üzerinden müzik dersi verilmesini teorik açıdan yeterli görüyorum.” (K24)

“Performans sanatı olmasına karşından teorik açıdan verilen bilgileri faydalı görüyorum.” (K1)

“Öğrencinin entelektüel ve kültürel açıdan kendisini geliştirmesi açısından oldukça uygun.”
(K12)

“Müzik ruhun gıdası ve her ne şekilde olursa olsun öğrencilerimizin ruhuna iyi geleceğini ayrıca bir gereklilik olduğu kanısındayım. Bu nedenle bir müzik dersi olması dahi gayet iyi.” (K9)

“Dersin verilmesi güzel çünkü ders ile aranın açılması önleniyor böylece fakat içerikler çok verimli olmayacaktır. Çünkü müzik dersi uygulama ağırlıklı bir ders söyleme ve dinleme.” (K29)

“Öğretmen ve öğrenci bağıını kopartmamak ve Dersi sıcak tutmak adına verimli buluyorum”
(K30)

Aynı tablodaki yer alan olumsuz cevaplar ise toplamda 19 frekans sayısı olarak tespit edilmiştir. Olumsuz yanıtlar içinde kullanılan ifadeler “yetersiz (f=9), verimli değil (f=2), uygulamada yetersiz (f=8)” olarak tespit edilmiştir. Bu verilere göre de “yetersiz” kodunun (f=9) ile daha sık tekrarlandığı görülmektedir. Olumsuz kategorisinde yer alan kodlara ilişkin verilen cevaplardan doğrudan alıntılardan bazıları şöyledir:

“Müzik bir performans sanatı olduğundan, teorik konularda faydalı olsa da performans tarafında sorunlar doğurabileceğini ve tam yeterli kalamayacağını düşünüyorum.” (K3)

“Yetersiz kalabiliyor örneğin 5.sınıf bir öğrencisi eba'ya doğru düzgün kullanamıyor veliler de eba'ya hâkim olmadığı için eba'ya giriş sağlayamıyorlar. Aslında tam da burada sorun ortaya çıkıyor. Bu yüzden de öğrenci katılımı çok az oluyor. Ve istenilen düzeye çıkılmıyor. Bunun birçok sebebi var Güneydoğu'da kendi memleketim olan daha kırsal bir yerdeyim. Okulda akıllı tahta olmadığı gibi tabi ki tablet de dağıtılmamış bu yere. Öğrencinin evinde internet üzerinden bir ulaşım cihazı yok. Batı'daki çocuk oturup güzel güzel derslerini yaparken Doğu'daki ailenin durumu yok evinde bilgisayar yok çocuk nasıl eba'ya giriş yapsın. Hazırlıksız yakalandık diye düşünüyorum. Velilere, öğrencilere eba konusunda bir seminer verilmeliydi diye düşünüyorum. Hatta biz öğretmenlere bile.”
(K19)

“Müzik temel teorik bilgiler için sıkıntı yok. Fakat uygulama esaslı bir ders olduğu için pek faydalı olduğu söylenemez” (K20)

“Animasyon gösterimlerle bir takım teorik bilgilerin anlatılması olumlu fakat müzik eğitiminin uygulama ve bire bir eğitim yönünü ele alırsak bu açıdan yetersiz kalabiliyor.” (K31)

“Uygulamalı bir dersin online (çevrimiçi) eğitimi öğrenciyi de öğretmeni de zorlayacağını düşünüyorum. Bu nedenle verimli değildir.” (K33)

Tablo 3. Katılımcı müzik öğretmenlerinin EBA'daki müzik derslerinin sağladığı katkılara yönelik görüşlerini ilişkin kategoriler, kod ve frekans dağılımları

Kategori	Kod	f
Olumlu	Motivasyon verici	8
	Kültürel katkı sağlayıcı	6
	Eğitici	5
	Eğlendirici	4
	Özgüven verici	3
	Moral verici	2
	Akılda kalıcı	2
Toplam		30
Olumsuz	Yetersiz arşiv	8
	Yetersiz alt yapı	2
Toplam		10

Tablo 3 incelendiğinde katılımcı müzik öğretmenlerinin EBA sisteminin müzik dersine sağladığı katkıya yönelik 30 frekans sayısında olumlu ifadeler kullandıkları belirlenmiştir. Bu olumlu ifadeler “motivasyon verici (f=8), kültürel katkı sağlayıcı (f=6), eğitici (f=5), eğlendirici (f=4), özgüven verici (f=3), moral verici (f=2), akılda kalıcı (f=2)” olarak tespit edilmiştir. Bu verilere göre f=8 frekans sayısı ile “motivasyon verici” kodunun daha sıklıkla tekrar edildiği fark edilmektedir. Belirlenen kodlara ilişkin doğrudan alıntılardan bazıları şöyledir:

“Moral ve motivasyon artırıcı bir unsur olduğunu düşünüyorum” (K25)

“Öğrencilere öncelikle bu zor dönemde moral motivasyon ruhsal rahatlık açısından çok katkı sağlayacağımı düşünüyorum.” (K11)

“Sosyokültürel açıdan katkı sağlamaktadır” (K14)

“Evde tek başlarına, uzaktan bir katılım sağladıklarından daha sessiz bir ders ortamı olacağını düşünüyorum. Bir de tabii kalabalık ortamda performans sergilerken çekinen öğrenciler, tek başlarına belki de bu korkularını yenebilecekler.” (K1)

“Etkinlik zamanı olarak geçtiği için bence çocuklar zamanlarını kaliteli değerlendiriyorlar ve bu nedenle de eğitici bir sistem.” (K2)

“Müzikal bilgi ve beceri kazanımı sağladığı için eğitici olduğunu düşünüyorum.” (K12)

“Görsel olarak bazen bazı vidolar iyi olabilir.” (K13)

“Farklı ortamda olduğu için dikkat çekici, akılda kalıcı ve eğlenceli olacağını düşünüyorum.” (17)

Tablo 3'te yer alana olumsuz ifadeler incelendiğinde “yetersiz arşiv (f=8), yetersiz alt yapı (f=2)” şeklinde ortaya çıkan 10 frekans sayısı belirlenmiştir. Olumsuz kategorisinde “yetersiz arşiv” kodunun f=8 sıklık sayısı ile daha çok tekrar edildiği görülmektedir. Bu kodlara ilişkin doğrudan alıntılardan bazıları şöyledir:

“Şu an için çok yetersiz bir arşiv söz konusu.” (K12)

“EBA’ dan müzik dersiyle çok ilgilenen öğrenci olduğunu sanmıyorum olsa da yeterince doğru materyal ve arşiv bulunmuyor zaten.” (K24)

“Uygun altyapı ve istek önemli ve ne yazık ki bunlar eksik.” (K32)

Tablo 4. Katılımcı müzik öğretmenlerinin EBA’ daki müzik dersi içeriklerinde gördükleri eksikliklere yönelik görüşlerine ilişkin kategoriler, kod ve frekans dağılımları

Kategori	Kod	f
Olumlu	Eksiği yok	9
Toplam		9
Olumsuz	Teori ve pratik eksik	10
	Etkileşim eksiği	4
	Materyal ve kaynak eksiği	4
	Senkronizasyon problemi	2
	Dikkat çekme eksiği	2
	Uygulamada eksik	2
Toplam		24

Tablo 4 incelendiğinde müzik öğretmenlerinden 9 katılımcının “eksik yok.” (f=9) ifadesi ile EBA’ daki müzik dersi içeriğinde herhangi bir eksik bulmadıkları fark edilmektedir. Bu ifadeye yönelik müzik öğretmenleri görüşlerinden doğrudan alıntılardan bazıları şöyledir:

“Sistemde eksik bir şey görmüyorum.” (K1)

“Sistem bence yeterli. Eksik bir şey yok.” (K2)

“Sistemin üzerinde çalışılmış. Eksik görmüyorum.” (K7)

Tablo 4’te yer alan olumsuz cevaplar incelendiğinde “teori ve pratikte eksik (F=10), etkileşim eksikliği (f=4), materyal ve kaynak eksiği (f=4), senkronizasyon problemi (f=2), dikkat çekme eksiği (f=2), uygulamada eksik (f=2)” ifadelerinin olumsuz kodlar olarak tespit edildiği görülmektedir. Olumsuz ifadeler içinde “teori ve pratikte eksik” kodunun f=10 ile en sık tekrarlanan kod olduğu da fark edilmektedir. Belirlenen olumsuz ifadelerle yönelik müzik öğretmenleri görüşlerinden doğrudan alıntılardan bazıları şöyledir:

“Gerekli teorik ve pratik bilgiler, müzikle ilgili ders görselleri eklenebilir.” (K4)

“Var ders materyali yetersiz ve ders saati az.” (K8)

“Yeterli konu ve anlatım yok.” (K21)

“Bunun yanı sıra öğretmen ve öğrenci aynı ortamda bulunmadığı için ve internetin senkronizasyon problemi olduğundan sıkıntılar olabilir. Okunacak ya da çalınacak bir parçada yapılması gereken uyarılar bu sebeple gecikebilir ve bu durum da dersin verimliliğini düşürebilir.” (K5)

“Milisaniye gecikmeleriyle müzikal anlamda senkron sağlanmasının güç olduğunu düşünüyor.”
(K6)

“Yüz yüze eğitimde ne eksikse o oranda etki eksikliği sağlıyor. Etkileşimi yok.” (K16)

“Videolar eksik ve materyaller sınırlı.” (K13)

“Lise seviyesinde çok kaynak yok ama ilköğretim seviyesinde yeterli olacak şeyler var.” (K18)

“Daha çok öğrenciye uygulamalı bir platform olması gerekir. Uygulama konusunda eksiği var.”
(K26)

Tablo 5. Katılımcı müzik öğretmenlerinin EBA'daki müzik derslerinin müfredatı desteklemeye yönelik görüşlerine ilişkin kategoriler, kod ve frekans dağılımları

Kategori	Kod	f
Olumlu	Müzik Dersi Öğretim Programını takip etmede yeterli	6
	Müzik Dersi Programını Destekleme	3
Toplam		9
Olumsuz	Müzik Dersi Öğretim Programı desteğinde yetersiz	9
	Müzik Dersi Öğretim Programını kısmen destekliyor	8
	Müzik Dersi Öğretim Programını Desteklememe	7
Toplam		24

Tablo 5 incelendiğinde, EBA'daki müzik derslerinin müfredatı desteklemesine ilişkin öğretmen görüşlerinden toplamda 9 frekans sayısı kadar olumlu görüşün ortaya çıktığı görülmüştür. Bu olumlu görüşlerin kendi içinde “müzik dersi öğretim programını takip etmede yeterli (f=6) ile müfredatı destekliyor (f=3)” cevaplarını içerdiği tespit edilmiştir. Bulgulara göre olumlu yanıtlardan en fazlası “müzik dersi öğretim programını takip etmede yeterli” cevabı üzerinde yoğunlaşmaktadır. Belirlenen olumlu kodlara ilişkin müzik öğretmenlerinin verdikleri cevaplardan doğrudan alıntılardan bazıları şöyledir:

“Paralel etkinliklerle gidiyor bence.” (K2)

“Müfredatı destekler nitelikte paralel gittiği söylenebilir.” (K3)

“Paralel giderek desteklediğini düşünüyorum.” (K25)

“Müfredatın EBA ile desteklendiğini düşünüyorum.” (K14)

“Destekliyor.” (K27)

Tablo 5'te yer alan olumsuz yanıtlar incelendiğinde “müzik dersi öğretim programı desteğinde yetersiz (f=9), müzik dersi öğretim programını kısmen destekliyor (f=8), müzik dersi öğretim programını desteklememe (f=7)” kodlarının tespit edildiği görülmektedir. Olumsuz kategorisinde en

sık tekrar sayısı “müzik dersi öğretim programı desteğinde yetersiz (f=9)” kodunda yer almaktadır. Belirlenen olumsuz kodlara ilişkin müzik öğretmenlerinin verdikleri cevaplardan doğrudan alıntılardan bazıları şöyledir:

“Bu konuda da maalesef sistem yeterli değildir.” (K1)

“Bence desteklememektedir.” (K10)

“Etkileşimi eksik olduğundan müzik dersinin içeriklerini yerine getirmede yetersizdir ve bu nedenle desteklememektedir.” (K4)

“Kısmen desteklemektedir. Çünkü müzik eğitimi öğrenci ve uygulama merkezlidir.” (K31)

Tablo 6. Katılımcı müzik öğretmenlerinin EBA’daki müzik derslerinin müzik kültürü kazandırmasına yönelik görüşlerine ilişkin kategoriler, kod ve frekans dağılımları

Kategori	Kod	f
Olumlu	Katkısı var	10
	Kısmen katkısı var	10
Toplam		20
Olumsuz	Yetersiz	11
Toplam		11

Tablo 6 incelediğinde, EBA sisteminde yer alan müzik derslerinin müzik kültürü kazandırmaya etkisi üzerine müzik öğretmenlerinin görüşlerinden 20 frekans sayısında ifadenin olumlu olduğu görülmektedir. Bu ifadeler “katkısı var (f=10) ve kısmen katkısı var (f=10)” kodları ile belirtilmiştir. Belirlenen olumlu kodlara ilişkin müzik öğretmenlerinin verdikleri cevaplardan doğrudan alıntılardan bazıları şöyledir:

“Yeni başlayan bir sistem olduğu için şimdilik katkısı olduğunu düşünüyorum.” (K3)

“Bu dersler doğru kullanıldığı takdirde elbet belli bir birikim ve katkı kazandıracaktır.” (K5)

“Katkısı olduğunu düşünüyorum ve faydalı buluyorum.” (K30)

“Eğer dikkat çekici değil ise bu kültür aşıl原因amaz. Bu nedenle kısmen katkı sağladığı söylenebilir.” (K27)

“Mutlaka olumlu katkısı olacaktır. Farklı görüş açısı kazandıracaktır.” (K17)

“Katılım olursa güzel şeyler olur. Çoğtan seçmeli sorularla Türk beşleri, klasik dönem, romantik bestecileri vs. sorular hazırlanıp çocuklara bu yoldan daha iyi kavratılabiliriz. Kısmi de olsa katkı sağlıyor.” (K19)

Tablo 6’da yer alan olumsuz kategorisinde sadece bir kod yer almaktadır. Bu kod “yetersiz (f=11)” olarak ifade edilmiştir. Belirlenen olumsuz koda ilişkin müzik öğretmenlerinin verdikleri cevaplardan doğrudan alıntılardan bazıları şöyledir:

“İlgisi olan öğrencilere yol gösterici olur, fakat yeterli değildir.” (K31)

“Müzik her bilimde olduğu gibi çok geniş bir alan. Daha çok besteci daha çok müzik örnekleri yer almalı. Yani eksik buluyorum” (K23)

“Müzik kültürü önce aileden sonra çevreden gelir. Öğrencilerin kültürüne ait müzikleri değerli bulmasına yönelik dikkat çekici materyallerle desteklenmelidir. Bazı konularda hala eksik.” (K24)

Tablo 7. Katılımcı müzik öğretmenlerinin EBA’daki müzik derslerinin etkili olması için nelere yer verilmesi gerektiğine yönelik görüşlerine ait kategoriler, kod ve frekans dağılımları

Kategori	Kod	f
Materyal	Video	3
	Şarkı notaları	3
	Enstrüman görselleri	3
	Müzik defteri portalı	2
Toplam		11
Uygulama	Çalgı çalma	6
	Şarkı söyleme	2
	Aile ile ritim çalışmaları	2
Toplam		10
Teknik alt yapı	Görüntü kalitesi artmalı	3
	Sınıf ortamı gibi olamaz	3
	Ses kalitesi artmalı	2
Toplam		8
Etkileşimli çalışmalar	Oyunlar	2
	Canlı dersler	2
	Dikkat çekici ve eğlendirici dersler	2
Toplam		6
Müzik kültürü	Ozanların hayatlarına ve eserlerine yer verilmeli	2
	Türk Halk Müziği hikâyeleri ve müzikleri olmalı	2
	Dünya müzik kültürü verilmeli	2
Toplam		6

Tablo 7 incelendiğinde, EBA sistemindeki müzik derslerinin etkili olması hususunda müzik öğretmenlerinin sundukları görüşlerin en çok frekanstan en azına sıralaması olarak “materyal (f=11), uygulama (f=10), teknik alt yapı (f=8), etkileşimli çalışmalar (f=6), müzik kültürü (f=6)” olacak şekilde 5 kategoriye ayrıldığı görülmektedir. Bu kategoriler de kendi içlerinde kodlara sahiptir. Materyal kategorisinin “video(f=3), şarkı notaları (f=3), enstrüman görselleri (f=3), müzik defteri portalı (f=2)” şeklinde 4 koda sahip olduğu görülmektedir. Uygulama kategorisi “çalgı çalma (f=6), şarkı söyleme (f=2), aile ile ritim çalışmaları (f=2)” olarak 3 koda sahiptir. Teknik alt yapı kategorisinde ise “görüntü kalitesi artmalı (f=3), sınıf ortamı gibi olamaz (f=3), ses kalitesi artmalı (f=2)” şekilden 3 koda sahiptir. Etkileşimli çalışmalar “oyunlar (f=2), canlı dersler (f=2), dikkat çekici ve eğlendirici dersler (f=2)” olarak yine 3 koda sahiptir. Sonda yer alan müzik kültürü kategorisinde de “ozanların hayatlarına ve eserlerine yer verilmeli (f=2), Türk halk müziği hikâyeleri ve müzikleri olmalı (f=2), Dünya müzik kültürü verilmeli (f=2) olarak yine 3 kod olduğu fark edilmektedir. Bulgular dahilinde tespit edilen kategoriler ve kodları doğrular nitelikte olarak müzik öğretmenlerinin verdiği cevaplardan doğrudan alıntılar şöyledir:

“Pratik ve evde uygulamaya verilmeli.” (K10)

“Bence nota eğitimi ile birlikte müzik kültürü eğitimi de verilmelidir. Onun dışında sanatçılarımızın ozanlarımızın hangi türde ve kültürleri detaylıca araştırılmalıdır.” (K3)

“Dünya üzerindeki tüm müzik kültürleri hakkında bilgi sahibi olmalıyız.” (K7)

“Hiçbir yöntem sınıf ortamında verilen eğitimin yerini alamıyor.” (K4)

“Sınıf bazında teorik bilgi kazandırmaya yönelik çeşitli etkinlikler, müzik tarihi, evrensel ve yerel müzik türü örnekleri. İnteraktif (etkileşimli) sunuma uygun alt yapı ve ona bağlı etkinlikler.” (K16)

“Sunum materyali olarak farklı enstrümanlarla zenginleştirilebilir.” (K17)

“Canlı videolar ve görseller çok iyi oluyor artırabilir.” (K18)

“Ebada müzik defteri portalı olması lazım.” (K20)

“Müzik aletleri, besteciler eser örneklemeleri ve yorumlarına daha çok ağırlık verilmeli.” (K23)

“Özellikle türkülerimiz hikâyeleriyle birlikte verilirse THM’ni sevdirebiliriz.” (K25)

“Bir kere teknik alt yapının çok sağlıklı olması gerekli. Bizim işimiz ses olduğu için teknolojiyi en verimli şekilde kullanmamız gerekli. Ayrıca anlatan ve dersi dinleyen için eşit şartların ve imkânların olması şart. Sesi ve görüntüyü en sağlıklı ve temiz şekilde karşı tarafa iletmemiz gerekli. Eğitimci kesinlikle monoton anlatmamalı, müzik dersini en eğlenceli şekilde aksettirmelidir. İlgi çekmeli, merak uyandırmalıdır.” (K28)

“Videodan ağırlıklı daha çok dinleme ağırlıklı olmalı.” (K29)

“Daha çok ebeveyni ile de yapabileceği ritim çalışmaları eklenebilir, etkileşimi arttırmış oluruz.” (K30)

“Güçlü bağlantı/altyapı/ses araç-gereçleri vb. teknik alt yapılar düzeltilip eklemeler yapılmalı.” (K32)

Tablo 8. Katılımcı müzik öğretmenlerinin müzik dersinin uygulama aşamasına EBA sisteminin etkilerine yönelik görüşlerine ait kategori, kod ve frekans dağılımları

Kategori	Kod	f
Olumlu	Faydalı	4
	Yeterli	3
	Verimli	3
Toplam		10
Olumsuz	Yetersiz	8
	Kısmen yeterli	5
	Etkileşim eksikliği	4
	Senkronize problemi	3
	İlgi çekici değil	3
Toplam		23

Tablo 8 incelendiğinde, müzik dersinin uygulama aşamasına EBA sisteminin etkilerine yönelik ilk kategori olan olumlu kategoride 10 frekans sayısı tespit edilirken diğer kategori olan olumsuzda 23 frekans sayısı tespit edilmiştir. Olumlu kategorisi incelendiğinde en çok frekanstan en aza doğru sırasıyla “faydalı (f=4), yeterli (f=3), verimli (f=3)” olarak tespit edilen 3 kod olduğu fark edilmektedir. Bununla birlikte olumsuz kategorisinde de yine en çok frekanstan en aza doğru sırasıyla “yetersiz (f=8), kısmen yeterli (f=5) etkileşim eksikliği (f=4), senkronize problemi (f=3), ilgi çekici değil (f=3)” kodlarının olduğu görülmektedir. Bulgular dâhilinde tespit edilen olumlu ve olumsuz kategoriler ve kodları doğrular nitelikte olarak müzik öğretmenlerinin verdiği cevaplardan doğrudan alıntılar sırasıyla şöyledir:

“Eğitimci tarafından çaba gösterildiğinde, evlerimizde bulunduğumuz bu süreçte, çocukların da eğlenceli vakit geçirmek isteme talepleriyle de birlikte, beraber zamanın daha iyi yönetilebileceğini düşünüyorum ve bu nedenle uygulamayı yeterli ve faydalı buluyorum.” (K1)

“Teknolojiyle desteklendiği için daha verimli olduğunu düşünüyorum.” (K2)

“Dersin kendisi uygulama ağırlıklı olduğu için, uygulama aşaması oldukça kısıtlıdır.” (K4)

“Bu uygulama sadece olağanüstü durumlarda öğrencilerin psikolojisini olumlu etkileyebilmek, eğlendirmek ve eğlendirirken küçük bilgiler aktarmak adına kullanılabilir. Bunların dışında sanat alanında yetersiz olan kültürümüze ve yetimize vurulacak en başarılı darbe olarak görmekteyim. Ama bu covid19 sürecinde psikolojik destek amaçlı bu süreç için sürdürülebilir. Sürekli online müzikal eğitim süreci düşünülemez. Çünkü uygulama basamağı için yetersiz kalıyor. Kesinlikle katılmıyorum uygulama için kullanılmasına.” (K6)

“Uygulama aşamasında biraz eksik kaldığımı düşünüyorum.” (K9)

“Tek yönlü pasif iletişime imkân sunduğu için. Uygulama becerisine Yüzde yirmi oranında etkisi var denilebilir.” (K16)

“Yüz yüze tabi ki daha etkili olacaktır fakat EBA üzerinden de çocuklarda bir kopuş olmayacaktır. Bu nedenle kısmen yeterli.” (K17)

“Öğrenci katılımı olacak kadar dikkat çekici değil.” (K19)

“Uygulama aşaması günümüz şartlarında online biçimde pek mümkün değil. Çünkü teknik alt yapının yetersizliğinden kaynaklı görüntü ve ses aktarımında gecikmeler, ses ve görüntüde bozulmalar yaşanmaktadır. Ancak daha önceden çekilmiş ses ve görüntü kaynakları yüklenerek sıradan bir izle-yap faaliyeti yapmak mümkündür fakat bu faaliyet de klasik bir Youtube videosunu izlemek gibi bir şeye tekabül eder. Ondan uygulama pek yeterli görünmüyor.” (K20)

“Uygulama aşamasında öğrenciye yol gösterici olur, yararlıdır. Ama yeterli değildir. Zira müzik eğitimi bire bir ve yüz yüze eğitim ile desteklenmelidir.” (K31)

SONUÇ, TARTIşMA VE ÖNERİLER

EBA sistemini konu alan alanyazın incelendiğinde konu hakkında bazı durumlarda olumlu sonuçlar elde edilirken, bazı durumlarda olumsuz sonuçların elde edildiği görölmüştür. Bu çalışmalardan biri olan Güvendi (2014) tarafından gerçekleştirilen bir araştırmada, EBA'nın öğretmenler tarafından kullanım sıklığının olması gerekenden az olduğu ve öğretmenlerin EBA'ya yönelik ilgilerinin incelendiği noktada da sosyal medyadan EBA'nın takip edilmediği belirlenmiştir. Tutar (2015) tarafından yapılan çalışmada ise öğretmenlerin EBA hakkında yeterli bilgiye sahip olmadıkları ve yine sıklıkla kullanmadıkları görölmüştür. Alabay (2015) tarafından gerçekleştirilen bir başka çalışmada da benzer sonuç ortaya çıkarak ortaöğretimde görev yapan öğretmenlerin derslerinde yeterince EBA'ya yer vermedikleri belirlenmiştir. Kurtdede Fidan, Erbasan ve Kolsuz (2016) tarafından yapılan araştırmada da sınıf öğretmenlerinin de derslerinde EBA'yı sıklıkla kullanmadıkları sonucuna varılmıştır; ancak Kurtdede Fidan, Erbasan ve Kolsuz (2016) tarafından yapılan aynı araştırmada öğretmenler, EBA'yı verimli, etkili ve kullanım açısından uygun bulduklarını da dile getirmişlerdir. Bu da EBA'nın esasen faydalı bulunmasına karşılık henüz kullanım alışkanlığının yerleşmediğini gösterebilir.

Öğretmenler ile yapılan EBA araştırmalarının yanında sadece EBA içeriklerini ve öğrenci görüşlerini konu alan çalışmalar da bulunmaktadır. Ateş, Çerçi ve Derman (2015) tarafından yapılan bir araştırmada, videoların sınıf düzeylerine uymadığı, videoların sınıflara eşit sayıda sunulmadığı, süre bakımından videoların yetersiz kaldığı, izlenme sayısının düşük olduğu sonuçları tespit edilmiştir. Tüysüz ve Çümen (2016) tarafından gerçekleştirilen çalışmanın sonucu olarak öğrencilerin EBA sistemini sınavlara hazırlanmada, konuları pekiştirmede, konu tekrarı yapabilmeye faydalı bulurken aynı zamanda da konu anlatım şekillerini, bünyesindeki eğitici oyun ve etkinlikleri, testleri e videoları da ilgi çekici buldukları belirlenmiştir. Ancak bu olumlu görüşlerin yanında videoların açılmaması, siteden çıkılamaması ve puanların sıfırlanması gibi sorunların var olduğu öğrenci görüşleri sayesinde tespit edilmiştir. Aynı yıl yapılan ve Kayahan ve Özduran (2016) tarafından yürütölen bir çalışanın sonucunda da öğrenciler, EBA'nın başarılarını arttırdığını, sorular ve testler ile konuları pekiştiren fayda sağladığını, bazı karakterlerin komik geldiğini ve bu nedenle sevdiklerini ifade ederek EBA'ya yönelik olumlu görüşler bildirmişlerdir. Ancak bunların yanında videoların geç açılması, yarışmalarda yanlış düzeltildiğinde de puan verilmemesini, bazı uygulamaların tablette değil de sadece bilgisayarda açılmasını ifade ederek de EBA'ya yönelik olumsuz görüşlerini de aynı çalışma içinde bildirmişlerdir (Kayahan ve Özduran 2016). EBA'nın kullanımına yönelik olumlu sonuçları olan bir diğer çalışma, Saygılı ve Kana (2016) tarafından Türk Dili ve Edebiyatı dersine yönelik yapılmış ve öğrenci görüşlerinden edinilen bilgiler dâhilinde EBA'nın Türk Dili ve Edebiyatı dersini işitsel ve görsel içeriklerle eğlenceli kılarak öğrenmeyi kalıcı hale getirdiği sonucuna varılmıştır. Aynı sene içinde yapılan bir başka çalışma da Ekici, Arslan ve Tüzün (2016) tarafından gerçekleştirilen kitap bölümünde yer alan bilgilerde, öğretmenlerin EBA sistemini kullanırken yaşadıkları sorunları dile

getirmektedir. Bu sorunlardan biri içeriklerin hangi menülerin altında olduğunun net bir şekilde belirtilmemiş olması nedeniyle bilinmemesi ve sonucunda EBA'da yer alan tüm içeriklere ulaşılamamasıdır (Ekici, Arslan ve Tüzün, 2016).

Bu çalışmaların yanında EBA'nın farklı disiplinlerin öğretiminde ne denli etkili olduğu hakkında da birtakım çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Bunlardan biri olan Tanrikulu (2017) tarafından yapılan çalışmada, Türkçe eğitimi sürecinde yer alan konuşma, dinleme, okuma, yazma ve dil bilgisi becerilerinin geliştirilmesinde EBA içeriklerinin yeri araştırılmıştır. Çıkan sonuçlar, öğretmenlerin bu konuda daha çok olumsuz görüşler bildirdikleri yönündedir. Sonuç olarak EBA sisteminin bu konuda yeterli olmadığı belirtilmiştir.

EBA hakkında farklı disiplinler çerçevesinde yapılan çalışmalardan biri de tarih dersi alanında gerçekleştirilmiştir. Şahin ve Erman (2019) tarafından yapılan bir çalışmada, tarih öğretmenlerinin 9. sınıf tarih dersi öğretim programı bağlamında "Eğitim Bilişim Ağı" (EBA)'na ilişkin görüşleri ele alınmış ve sonuçta EBA içeriklerinin 9. sınıf tarih dersi kazanımlarıyla uyumlu olduğu, kazanımların içeriklerle desteklendiği ve sunumların çoklu duyu organına hitap etmesiyle kazanımların gerçekleşmesini kolaylaştırdığı tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan araştırmaların yanında EBA sistemindeki müzik derslerinin müzik öğretmenlerinin görüşleri dâhilinde değerlendirilmesi yapılmıştır. Araştırmanın bulgularının değerlendirilmesi ile sonuçlara ulaşıldığı bu bölümde, sorular üzerinden değerlendirilmeler yapılması ve sonuçlara varılması uygun görülmüştür. Sorular ve yanıtları sırasıyla şöyledir:

1) EBA üzerinden müzik dersi verilmesini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Araştırmanın ilk sorusuna verilen yanıtlar incelendiğinde, olumlu kategorisine verilen cevap sayısının olumsuz kategorisinden frekans sayısı olarak fazla olmasına karşın, aralarında sadece 3 sayılık fark olması nedeniyle birbirlerine yakın sonuçlara sahip oldukları söylenebilir. Her ikisinde de 3 kod bulunan iki kategorinin bu anlamda eşit oldukları görülmektedir. Olumlu kategorisine göre öğrenciler için EBA verimli, teorik bilgileri vermede faydalı ve en önemli de müzik dersi ile bağın kopmaması adına olumlu bir sistemdir. Ancak olumsuz kategorisine göre de tam tersi şeklinde teori için de uygulama için de yetersiz ve verimsiz olarak görülmektedir. Bu noktada sayıca olumlu yanıtların fazla olmasıyla birlikte neredeyse olumlu ve olumsuz kodların birbirine denk olduğunu söylemek mümkündür.

2) EBA'daki müzik derslerinin öğrencilere ne gibi katkı sağladığını düşünüyorsunuz?

Araştırmanın ikinci sorusuna verilen cevaplar incelendiğinde de, tıpkı birinci sorunun cevaplarındaki gibi olumlu cevap sayısının daha fazla olduğu görülmektedir ($f=30$). Ancak buradaki önemli fark, olumsuz cevapların $f=10$ sıklık sayısında kalarak olumlu cevapların büyük farkla çoğunluk sağlamış olmasıdır. Bu nedenle denilebilir ki, müzik öğretmenleri EBA sistemini öğrencilere bir şekilde motivasyon vermesi, kültürel katkı sağlaması, eğitici olması, eğlendirici olması, özgüven

sağlaması, moral vermesi ve akılda kalıcılığı arttırması gerekçeleri ile faydalı olarak görmektedir. Geriye kalan olumsuz cevapların nedeni olarak da yetersiz arşiv ve yetersiz alt yapı ifadelerinin kullanılmış olmasđ müzik gibi daha çok uygulama yanđ olan ve dipsiz kuyu misali türlere ayrılıp derya bilgi içeren bir disiplin için beklenen yanıtlar olarak sayılabilir. EBA sisteminin başlangıç sürecinde olduğu düşünöldüğünde, geriye kalan bu arşivin de zamanla uygun ekiple tamamlanacağı ve alt yapının da uzaktan eğitime entegre edilmesiyle bu eksikliklerin de tamamlanacağı düşünölmektedir.

3) EBA'daki müzik derslerinin eksik gördüğünüz yönleri var mıdır? Varsa nelerdir?

Araştırmanın üçüncü sorunun yanıtlarına bakıldığında bu sefer de olumsuz kategorisinin frekans sayısının (f=24) olumlu kategorisinden (f=9) yüksek olduğu fark edilmektedir. Bu sonuçların ilk iki sorunun cevapları ile çeliştiği akla gelse de cevaplardan çıkarılan kodlara dikkat edildiğinde ağırlıklı olarak uzaktan eğitimde sistemden kaynaklı yaşanılan sorunlara, müzik eğitiminin uygulamasının yoksunluğuna yer verildiği görölmektedir. Bu da ikinci soruya verilen olumsuz cevapların altında yatan gerçeklerle örtüşen ifadeler sayılabilir. Sonuçlara göre 9 frekans sayısı ile 9 katılımcı EBA'yı tamamlanmış ve eksiksiz olmayan bir sistem olarak görmektedir. Ancak teori ve pratikte, etkileşimde, materyal ve kaynakta, senkronizasyonda, dikkat çekmede ve uygulama aşamasında eksiksiz olduğunu söyleyen 24 katılımcı da EBA'nın henüz gelişmesi gereken yanları olduğunun anlaşılmasında görüşlerini bildirmişlerdir.

4) EBA'daki müzik derslerinin Müzik Dersi Programı'nı destekleyip desteklemediğine dair görüşleriniz nelerdir?

Araştırmanın dördüncü sorusuna verilen cevaplar da incelendiğinde yine olumsuz cevapların (f=9) olumlu cevaplardan (f=24) fazla olması göz çarpmaktadır. Olumlu cevaplarda en sık tekrar eden ifade EBA sisteminin müzik dersi müfredatı ile paralel olduğunu açıklayan ifadedir ve cevaplarda 6 frekans sayısı ile tespit edilmiştir. Ancak buna karşılık olumsuz cevaplarda yer alan "müfredat desteğinde yetersiz" kodu, 9 frekans sayısıyla daha fazla tekrar edilmiştir. Bu olumsuz kodu 8 frekans sayısı ile takip eden "müfredatı kısmen destekliyor" ifadesinin olumsuz cevaplarda yer bulmasının nedeni müzik öğretmenlerinin cümlelerinin altında yatan "yetersizliği" vurgulayan ifadelerdir. Bu nedenle kısmen yeterli olması da aslında müzik öğretmenlerinin nazarın yetersiz olarak görölmektedir. Ancak yine de doğrudan "yetersiz" kodu yerine "kısmen yetersiz" yazılarak ayrı tutulması araştırmanın şeffaflığı açısından uygun görölmüştür. Cevaplardan çıkan sonuca göre, EBA sisteminin müzik dersi müfredatını desteklemek adına daha çok çalışmaya yer vermesi gerekmektedir.

5) EBA'daki müzik derslerinin öğrencilere müzik kültürü kazandırmasına yönelik görüşleriniz nelerdir?

Araştırmanın beşinci sorusuna verilen cevaplarda EBA'nın teoride nazariyat kısmının ve müzik dersi uygulamasının dışında müzik kültürü (dünya müziği, halk müziği kültürleri gibi) alanında olumlu yönde katkı yarattığı sonucuna varılmaktadır. Verilen cevaplardan 20 frekans sayısı olumlu, 11

frekans sayısı da olumsuz kod elde edilmiştir. Olumlu kategoride yer alan kodlardan biri “katkısı var (f=10)” diğeri ise “kısmen katkısı var (f=10)” ifadeleridir. Bu cevaplarda “kısmen” ifadesine ait yanıtların olumlu kategorisinde yer almasının nedeni katılımcıların kısmen de olsa yeterli gördüklerine yönelik ifadelerde bulunmalarıdır. Bu nedenle dördüncü soruda yapılanın aksine beşinci soruda “kısmen katkısı var” ifadesi olumlu olarak görülmüştür. Bu cevaplar neticesinde EBA sisteminde yer alan ve müzik kültürlerini anlatan içeriklerin öğrencilere müzik kültürü kazandırdığını söylemek mümkündür.

6) EBA üzerinden etkili bir müzik eğitimi yapılabilmesi için nelere yer verilmesi gereklidir?

Araştırmanın altıncı sorusuna verilen cevaplar diğerlerinin dışında tutularak farklı bir şekilde kategori haline getirilmiştir. Çünkü verilen cevaplar EBA’daki müzik derslerinin gelişmesine yönelik katılımcı müzik öğretmenleri tarafından verilen öneriler olarak ele alınmıştır. Bu noktada önerilerin olumlu-olumsuz olarak ifade edilmesi uygun görülmemiştir. Bu nedenle kategoriler en sık tekrar edilen kodlardan yola çıkılarak tespit edilmiştir. Ortaya çıkan kategoriler incelendiğinde müzik öğretmenlerinin EBA sistemi üzerinde f=11 frekans sayısı ile en çok materyal eksikliği gördükleri anlaşılmaktadır. Öneriler materyaller de videolar, şarkı notaları, enstrüman görselleri ve müzik defteri portalı olarak tespit edilmiştir. Materyal kategorisini takiben uygulama kategorisi de 10 frekans sayısı ile ikinci sırada yer almaktadır. Müzik öğretmenleri EBA sistemi üzerinde daha çok çalgı çalınmasını, şarkı söylenmesini ve ailelerle birlikte yapılabilecek ritim çalışmalarının olmasını da önermektedir. Bu noktada EBA sisteminin biraz daha uygulamaya ağırlık vermesinin uygun olduğu söylenebilir. Sonuçlar dâhilinde 8 frekans sayısı ile teknik alt yapı kategorisinde de görüntü ve ses kalitesinin iyi olmadığı ve bunlarda iyileştirilme ihtiyacı duyulduğu belirtilmiştir. Bu nedenle de sınıf ortamının yerini tutmadığı ifade edilmiştir. 6 frekans sayısı ile eşit konumda olan etkileşimli çalışmalar ve müzik kültür kategorileri de EBA sisteminde daha çok etkinliğe yer verilmesi ve müzik kültüründe biraz daha etkili çalışmalar yapılması gerektiğini vurgular sonuçlar olarak tespit edilmiştir. Müzik dersi gerek teori gerek ise uygulama açısından engin bilgiler içermesi nedeniyle öğretmenlerin bu noktalarda öneriler sunmaları ve EBA sistemini eksik görmeleri olağan bir durum olarak kabul edilebilir. Sonuçta yeni bir sistem olan EBA’nın bu noktalarını iyileştirmesi ilerleyen günler içinde mümkün görülmektedir. Bu çalışma da bu eksiklerin belirlenmesine yardımcı olmak amacıyla gerçekleştirilmiştir.

7) EBA sisteminin müzik dersinin uygulama aşamasına etkileri hakkında neler düşünüyorsunuz?

Araştırmanın son sorusuna verilen cevaplarda da yine olumsuz cevapların frekans sayısının (f=23) olumlu cevaplardan (f=10) yüksek olduğu fark edilmektedir. Müzik dersinin bir bölümünde icraya yer verilmesi gereken bir disiplin olması nedeniyle ilgili müzik öğretmenlerinin EBA sistemini

yeterli bulmadığını ortaya çıkan sonuçlar dâhilinde söylemek mümkün olabilir. Bu sonucun nedenleri olumsuz kategorisinde yer alan kodlarda yer almaktadır. Kodlar incelendiğinde uygulama için içeriklerin yetersizliği, kısmen yeterli olsa da yine de uygun olmadığı, etkileşimde eksik kaldığı, senkronize problemi yaşandığı ve de ilgi çekici olmadığı ifadeleri görülmektedir. Burada dikkat çeken noktalar “senkronizasyon problemi ve etkileşimde eksik kalması” ifadeleridir. Çünkü bu ifadeler aslında EBA sisteminin müzik dersinin uygulama basamağı için yeterli alt yapıya da henüz sahip olmadığını göstermektedir. Çünkü müzik derslerinde ve özellikle çalgı çalma, şarkı söyleme ya da her hangi bir müzikli etkinlik yapmak çalışmalarında canlı performansın anında görülmesi ve incelenmesi önem kazanmaktadır. Çünkü müzik yapılması için bir nevi usta-çırak ilişkisi gereklidir. Bu noktada gerek internet alt yapısı, gerek sistemde yer alan eksiklikler nedeniyle henüz EBA'nın müzik dersinin uygulama aşaması için hazır olmadığını söylemek mümkün olabilir.

Tüm yanıtlar ele alındığında EBA sisteminin katkıları arasında konuları pekiştirme imkanı sunduğu, etkin katılımı başarıyı arttırdığı, uygulama dışında teorik açıdan ders ile paralel içerikler sunduğu, çocuklara motivasyon ve özgüven kazandırıp moral verdiği, kültürel katkı sağladığı, eğitici ve eğlendirici olduğu ve akılda kalıcı içerikleri bulunduğu ortaya çıkmıştır. Bu noktada konuları pekiştirme imkânı sunması, dersi etkinlikler ile paralel şekilde desteklemesi, akılda kalıcı olması, eğitici ve eğlendiriciliği ile Orakcı, Durnalı ve Efe (2018), Çevik ve Duman'nın (2018), Tüysüz ve Çümen (2016), Kurtdede Fidan, Erbasan ve Kolsuz (2016) ve Türker ve Güven (2016) araştırmacıları tarafından yapılan araştırmaların sonuçları ile aynı ve benzer bulguları paylaştığı görülmektedir. Ayrıca EBA ile konuların pekişmesi ile akılda kalıcı ve etkili öğrenmenin olması sonucu da Dursun, Kuzu, Kurt, Güllüpınar ve Gültekin (2013) ve Saygılı ve Kana (2016) çalışmasının sonucu ile örtüşmektedir. Timur, Yılmaz ve İşseven (2017) tarafından ortaokul öğrencilerinin EBA sisteminin kullanımına ilişkin çalışmada araştırmaya katılan 10 öğrencinin tamamının EBA sisteminden haberdar oldukları, haftada 3-4 kez kullandıkları, kullanım amaçlarının da derse ilişkin konu tekrarı, test çözme, oyun oynama ve verilen ödevi yapma olduğu sonuçlarına varılmıştır. Ancak şimdi yapılan araştırma sonucuna göre EBA sistemi, müzik müfredatını destekleme noktasında eksik kalmıştır. Bu noktada öğrencilerin konu tekrarı, ödev yapma gibi çalışmalarını verimli kılmak adına diğer derslerin müfredatlarında da eksik olma olasılığı düşünülerek EBA sisteminin yeniden gözden geçirilmesi uygun olabilir.

Yukarıda tespit edilen olumlu bulguların yanında bir de olumsuz sonuçlar da ortaya çıkmıştır. Bu noktada EBA sisteminin teori ve pratikte, etkileşimde, materyal ve kaynakta, senkronizasyonda, dikkat çekmede ve uygulamada (icrada) eksik olduğu sonuçları tespit edilmiştir. Bunun dışında müfredatı da beklenen oradan desteklemediği ortaya çıkmıştır. Bir başka açıdan müzik öğretmenlerinin ifade ettiği eksiklikler şöyledir: videolar, şarkı notaları, enstrüman görselleri, müzik defteri portalı, çalgı çalma, şarkı söyleme, aile ile ritim çalışmaları, görüntü kalitesi, ses kalitesi, oyunlar, canlı dersler, dikkat çekici ve eğlendirici ders içerikleri, ozan kültürü, Türk halk müziği

kültürü ve dünya müziği kültürü açısından EBA'nın eksik olduğu görölmüştür. Genel olarak değerlendirildiğinde EBA'nın hala da içerik olarak eksik ve yüzeysel kaldığını söylemek mümkündür. Bu araştırmanın sonucu ile benzer netice olan EBA'daki içeriğin yetersizliği, Çevik ve Duman (2018), Kurtdede Fidan, Erbasan ve Kolsuz'un (2016), Demircioğlu ve Yadigarodđlu (2014) çalışmalarında da görölmektedir ve yapılan bu çalışma ile örtüşmektedir. Bu araştırmanın diğer sonucu olan müfredat ile paralel olan video, ses gibi e-içeriklerin oluşması ve görüntü-ses gibi teknik alt yapının ihtiyacı sonucu da Karatekin, Elvan ve Öztürk (2015) araştırmasının sahip olduğu e-içerik ve teknik alt yapı gereği sonucu ile örtüşmektedir.

EBA üzerine ortaöğretimdeki öğretmen ve öğrenci görüşlerine konu alan bir diğer çalışma da Kalemkuş (2016) tarafından hazırlanan yüksek lisans tezidir ve tezin sonuçlarına göre öğretmen ve öğrenciler EBA'nın kullanımına yönelik genelde kararsız olduklarını ifade etmişlerdir. Ancak aynı araştırmada EBA'nın kullanım amaçları incelendiğinde zorlanılan ve öğrenmede güçlük yaşanan derslerin pekiştirilmesi için kullanımının tercih edildiği ortak sonucuna varıldığı görölmüştür. Yapılan şimdiki araştırmada ise artık öğretmenlerin bu doğrultuda daha net ifadeler kullandıkları göröldüğünden giderek EBA'nın daha iyi anlaşıldığını söylemek mümkündür. Ancak öğrenci görüşleri olarak bakıldığında, Bahçeci ve Efe (2018) tarafından yapılan lise öğrencilerinin EBA sitesine yönelik görüşlerini konu edinen araştırma sonuçlarına göre 9. sınıf öğrencileri EBA sitesindeki testlerin öğretici olduunu ifade etseler de 12. sınıf öğrencileri ve diğer öğrencilerin çoğunun EBA sitesinin içeriğinin üniversite sınavlarına hazırlık için yeterli olmadığını ifade etmişlerdir. Bununla birlikte EBA sitesinin ortaöğretim başlangıç seviyesi için uygun olsa da devamı için yeterli olmadığı düşünölmektedir. Kaldı ki, şimdiki yapılan araştırmanın sonuçlarında yer alan "müzik dersi müfredatını yeterince desteklemediği" sonucu da EBA'nın hala daha geliştirmesi noktasında açığı olduğunu gösterebilir.

Balliel Ünal ve Hastürk (2018) tarafından yapılan EBA sisteminin kullanımının ortaokul öğrencilerinin Fen Bilgisi dersindeki akademik başarısına etkisinin incelendiği araştırmanın sonuçlarına göre EBA sistemi, dolaşım konusunun anlatılmasında öğrencilerin akademik başarılarını arttırmaktadır. Bu noktada da EBA sisteminin bazı konularda yeterli içeriği olduğunu da söylemek mümkündür.

Araştırmanın neticesinde EBA sisteminin müzik dersi için yararlı bölümleri olduğu kadar eksiklikleri olduğu sonucuna da varılmıştır. EBA henüz yeni bir uzaktan eğitim platformu olması nedeniyle eksikliklerinin olması normal bir durum olarak görölebilmektedir. Ancak EBA sisteminin kurulumu üzerinde geçen bu kadar sürenin sonunda müzik dersinin uygulama aşamasının da geride bırakılmış olmasının gecikmiş önemli eksiklikler biri olduğu söylenebilir. Bu eksikğin, müzik dersinin icra aşaması için neredeyse olmazsa olmaz bir yerde olması nedeniyle EBA'nın tamamlaması gereken öncelikli nokta olduğunu söylemek mümkündür. Bununla birlikte EBA'nın her öğrenci için tam bir uzaktan eğitim platformu olmasının sağlanabilmesi için ülke genelinde gerekli internet alt yapısının

her yana ulaştırılması ve EBA'dan kaynaklı senkronizasyon problemlerinin giderilmesi önemli sayılabilecek diğer noktalar olarak gösterilebilir. Bir diğeri de EBA'da etkili bir müzik dersi için öğretmenlerin birebir öğrencileri ile karşı karşıya gelebilecekleri canlı yayınlara sıklıkla yer verilmesi gerekmektedir. Çünkü daha önce de belirtildiği gibi müzik dersi usta-çırak çalışması gerektirir ve izleyip taklit etmek burada önem kazanmaktadır. Ayrıca bu canlı izlemelerde öğrencilerden yayın sırasında soruların gelebilmesi ve öğretmenin bu soruları anında cevaplaması da müzik dersinin doğası gereği olması gereken bir başka unsurdur. Elbette günümüzde Youtube gibi video platformlarında da müzik dersleri verilmektedir. İlla ki canlı yayına ihtiyaç duyulduğunu söylemek doğru değildir. Bu konu tartışmaya açık bırakılmalıdır.

EBA sistemi gibi uzaktan eğitim uygulamalarının, yapılan araştırmalar sonucunda ortaya çıkan eksiklikleri de gidererek daha zengin ve eğitici hale gelip görsel, işitsel ve sözel olarak daha kapsamlı bir müzik eğitimi verebilecek konuma gelebileceği düşünülmektedir. Bu noktada farklı öğrenme stillerine sahip öğrencilerin de bu şekilde ihtiyaçlarının karşılanacağını söylemek mümkün görülebilir. Bu nedenle e-içeriklerin zengin hale getirilmesi ile de teknolojiye yatkınlığı olan yeni dijital çağ neslinin dikkatleri ve ilgileri çekilebileceği gibi müzik dersine yönelik motivasyonlarının artması sağlanabilir. Bu araştırma kapsamında elde edilen sonuçların Türkiye'nin her yanına ulaşılması ve daha geniş katılımcı profili sağlanmasıyla yeniden ele alınması ve böylece elde edilen sonuçların yeniden gözden geçirilmesi önerilmektedir. Böylece sonuçlar dâhilinde eşleşen bulguların teyitlenmesiyle EBA için bu eksikliklerin giderilmesinin netleşmiş sayılabileceği düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

- Abe, P. ve Jordan, N. A. (2013). Integrating Social Media into the Classroom Curriculum. *About Campus*, 18(1), 1-32.
- Alayyar, G. M., Aljeeran, R. K., ve Almodaires, A. A. (2018). Information and communication technology and educational policies in primary and secondary education in the Middle East and North African (MENA) region. *Handbook of Information Technology in Primary and Secondary Education*, 1-21.
- Altun, H. M. ve Kalelioğlu, F. (2015). Fatih Projesi ile ilgili Öğrenci ve Öğretmen Görüşleri. *Başkent University Journal of Education*, , 2(1), 89-105.
- Ateş, M., Çerçi, A. ve Derman, S. (2015). Eğitim Bilişim Ağında Yer Alan Türkçe Dersi Videoları Üzerine Bir İnceleme. *Sakarya University Journal of Education*, 5(3), 105-117.
- Bahçeci, F. ve Efe B. (2018). Lise öğrencilerinin Eğitim Bilişim Ağı (EBA) sitesine yönelik görüşlerinin değerlendirilmesi. *Kuramsal Eğitimbilim Dergisi [Journal of Theoretical Educational Science]*, 11(4), 676-692
- Balliel Ünal, B, Hastürk, G. (2018). Fen Bilimleri Dersinde Eğitim Bilişim Ağı (EBA) Kullanımının Ortaokul Öğrencilerinin Akademik Başarılarına Etkisi. *Uluslararası Beşeri Bilimler ve Eğitim Dergisi*, 4 (7) , 327-342
- Bello, A. A. (2014). Impact of Technology Interventions on Student Achievement in Rural Nigerian Schools. *Walden Dissertations and Doctoral Studies*, Walden University Scholar Works.

- Bogdan, R. C. ve Biklen, S. K. (1998). *Qualitative Research for Education: An Introduction to Theory and Methods*. Boston: Allyn and Bacon
- Chang, K. E., Sung, Y. T., ve Hou, H. T. (2006). Web-based Tools for Designing and Developing Teaching Materials for Integration of Information Technology into Instruction. *Educational Technology & Society*, 9 (4), 139-149.
- Chen, F. H., Looi, C. K., ve Chen, W. (2009). Integrating Technology in The Classroom: A Visual Conceptualization of Teachers' Knowledge, *Goals and Beliefs*. *Journal of Computer Assisted Learning*, 25(5), 411-501.
- Cohen, L., Manion, L. ve Morrison, K. (2007). *Research methods in education* (6th ed.). New York, NY: Routledge.
- Çevik, H. ve Duman, T. (2018). Analyzing the effects of e-learning on science education. *International Journal of Instruction*, 11(1), 345-362.
- Davey, L. (2009). The Application of Case Study Evaluations. *Elementary Education Online*, 8(2), 1-3.
- Demircioğlu, G. ve Yadigaroğlu, M. (2014). Kimya Öğretmenlerinin Fatih Projesine İlişkin Görüşleri. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları*, 3(2), 302-310.
- Denzin, N. K. ve Lincoln, Y. S. (Eds) (1994). *Handbook of Qualitative Research*. Thousand Oas, CA: Sage Publications
- Dursun, Ö. Ö., Kuzu, A., Kurt, A. A., Güllüpnar, F., & Gültekin, M. (2013). Okul Yöneticilerinin FATİH Projesinin Pilot Uygulama Sürecine İlişkin Görüşleri. *Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3(1), 100-113.
- Ekici, M, Arslan, İ. ve Tüzün, H. (2016). Eğitim Bilişim Ağı (EBA) Web Portalı Kullanılabilirliğinin Göz İzleme Yöntemiyle Değerlendirilmesi. Eğitim Teknolojileri Okumaları içinde. (Eds: İşman, A., Odabaşı, H. F. ve Akkoyunlu, B.), 273-297, Ankara: TOJET.
- Ergüney, M. (2015). Uzaktan Eğitimin Geleceği: MOOC (Massive Open Online Course). *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 4(4), 15-22.
- Guba, E. G. and Lincoln, Y. S. (1994). Competing paradigms in qualitative research. *Handbook of qualitative research*, 2(105), 163-194.
- Kalemkuş, F. (2016). Ortaöğretimdeki Öğretmen ve Öğrencilerin Eğitim Bilişim Ağı (Eba)'Ya İlişkin Görüşleri, yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Afyon.
- Karatekin, K., Elvan, Ö. ve Öztürk, D. (2015). Sosyal bilgiler ve sınıf öğretmenlerinin Fatih Projesi hakkındaki düşünceleri, *Uluslararası Avrasya Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(18), 81114.
- Kavcar, C., Ferhan, O., ve Hasırcı, S. (2016). *Türkçe Öğretimi: Türkçe ve Sınıf Öğretmenleri İçin*. Ankara: Anı Yayıncılık
- Kayahan, S. ve Özduran, K. (2016). İngilizce Dersinde Uygulanan EBA Market Mobil Yazılımlarına İlişkin Öğrenci Görüşleri. XVIII. Akademik Bilişim Konferansı, 30 Ocak - 5 Şubat 2016, Adnan Menderes Üniversitesi: Aydın.
- Klenke, K. (2016). *Qualitative research in the study of leadership*. Emerald Group Publishing Limited.

- Korkmaz, F. ve Ünsal, S. (2016). Okul Öncesi Öğretmenlerin ‘‘Teknoloji’’ Kavramına İlişkin Metaforik Algılarının İncelemesi. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi Mustafa Kemal University Journal of Graduate School of Social Sciences*, 13(35), 194-212.
- Kurtdede Fidan, N., Erbasan, Ö. ve Kolsuz, S. (2016). Sınıf Öğretmenlerinin Eğitim Bilişim Ağı’ndan (Eba) Yararlanmaya İlişkin Görüşleri. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 9(45), 626-637.
- MEB (2017). Eğitimde FATİH Projesi. <http://fatihprojesi.meb.gov.tr/proje-hakkinda/> adresinden 1 Ocak 2017’de alınmıştır.
- Nuhoğlu, M. M., Hüseyin, T. ve Ertuğrul, K. (2007). *Türkçe Öğretiminde Tiyatro ve Uygulamalar*. Ankara: Maya Akademi Yayın Dağıtım.
- Sakowski, P. A. M., ve Tóvolli, M. H. (2016). Complex approaches for education in brazil. 03.04.2020 tarihinde http://repositorio.ipea.gov.br/bitstream/11058/6362/1/DiscussionPaper_210.pdf adresinden indirilmiştir.
- Saygılı, D. ve Kana, F. (2016). Ortaöğretim Türk Dili ve Edebiyatı Dersinde Eğitim Bilişim Ağı'nın Kullanımına Yönelik Öğrenci Görüşlerine Yönelik Bir Durum Çalışması. *Akdeniz Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 10(20), 11-23.
- Orakcı, Ş., Durnalı, M. ve Efe, A. A. (2018). İngilizce Dersi Öğretmenlerinin Eğitim Bilişim Ağı’na (EBA) İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi [Tam Metin]. I. Uluslararası Eğitimde ve Kültürde Akademik Çalışmalar Sempozyumu’nda sunulmuş bildiri, Eylül, Mersin Üniversitesi, Mersin. Erişim adresi: <http://i-sasec.org/tam-metin-bildiri>.
- Öz, F. (2011). *Uygulamalı Türkçe Öğretimi*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Tavşancıl, E. ve Aslan, E. (2001). *İçerik analizi ve uygulama örnekleri*. Epsilon Yayınları: İstanbul.
- Timur, B , Yılmaz, Ş , İşseven, A . (2017). Ortaokul Öğrencilerinin Eğitim Bilişim Ağı (Eba) Sistemini Kullanmalarına Yönelik Görüşleri. *Asya Öğretim Dergisi* , 5 (1) , 44-54 .
- Türker, A. ve Güven, C. (2016). Lise Öğretmenlerinin Eğitim Bilişim Ağı (EBA) Projesinden Yararlanma Düzeyleri Ve Proje İle İlgili Görüşleri. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 5(1), 244-254.
- Tüysüz, C. ve Çümen, V. (2016). Eba Ders Web Sitesine İlişkin Ortaokul Öğrencilerinin Görüşleri. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(3), 278-296.
- Yalçın, A. (2012). *Türkçe Öğretim Yöntemleri Yeni Yaklaşımlar*. Ankara: Akçağ Basım Yayım Pazarlama.
- Yelbay, Y. (2015). *Sözcük Bilgisi Öğretimi*. Bekleyen N.(Ed.) Dil Öğretimi, içinde (s.352-367). Ankara: Pegem Akademi.
- Yıldız, C., Okur, A., Arı, A., ve Yılmaz, Y.(2013). *Yeni Öğretim Programına Göre Kuramdan Uygulamaya Türkçe Öğretimi*. Ankara: Pegem Akademi.

EXTENDED SUMMARY

Research Method

In the study, the pros and cons of the music lesson contents in the EBA system were evaluated in line with the opinions of the music teachers. For this reason, the research is a qualitative research. The music teachers participating in the study were asked in the questionnaire form of the submissions via the form prepared with the Google Docs infrastructure to determine the demographic characteristics, age, gender, the universities they graduated from and their terms of office. Apart from these questions, the following open-ended questions are included:

- 1- How do you evaluate giving music lessons over EBA?
- 2- How do you think the music lessons in EBA contribute to the students?
- 3- Are there any aspects of music lessons in EBA that you see missing? What are there?
- 4- What are your opinions about whether the music lessons in EBA support the Music Lesson Program?
- 5- What are your opinions about the music lessons in EBA to bring music culture to students?
- 6- What is required for effective music education through EBA?
- 7- What do you think about the effects of the EBA system on the application phase of the music lesson?

The data obtained were analyzed with the content analysis technique and the results were revealed.

Participants

The only requirement in adopting the views of participants in the study as a music teacher located in Turkey or abroad graduated from any university's music department was that the profession of music teacher is doing on a regular basis. 33 music teachers who have been teaching music in 2010-2020 academic year participated in the research.

Findings

According to the positive results obtained, it has been revealed that EBA offers reinforcement, increases success with effective participation, offers content in parallel with the course in addition to practice, gives motivation and self-confidence and morale to children, contributes culturally, is educational and entertaining and has memorable contents. Looking at the negative results, the results that the EBA system is lacking in theory and practice, interaction, material and resource, synchronization, attention and practice are determined. Apart from that, it was revealed that it did not support the curriculum. In another respect, the deficiencies expressed by music teachers are as follows:

videos, song notes, instrument visuals, music notebook portal, playing instruments, singing, rhythm studies with family, image quality, sound quality, games, live lessons, remarkable and entertaining course contents. EBA was found to be incomplete in terms of bard culture, Turkish folk music culture and world music culture.

Results

As a result of the research, it is concluded that the EBA system has some useful parts for the music lesson as well. Since EBA is still a new distance education platform, it can be seen as a normal situation to have deficiencies. However, it can be said that the application phase of the music lesson has been left behind after such a long time on the installation of the EBA system and it is one of the important delayed deficiencies. It is possible to say that this shortcoming is the primary point that EBA must complete, as the music lesson is almost indispensable for the performance stage. However, in order to ensure that EBA is a complete distance education platform for each student, providing the necessary internet infrastructure throughout the country and eliminating the synchronization problems caused by EBA can be considered as other important points. Another one is that there should be frequent live broadcasts where teachers can face one to one students for an effective music lesson in EBA. Because, as mentioned before, music lesson requires master-apprentice work and watching and imitating is important here. In addition, the fact that questions can come from the students during the broadcasts and the teacher answers these questions instantly is another factor that should be due to the nature of the music lesson. Of course, music lessons are also available on video platforms such as Youtube today. It is not necessarily true to say that a live broadcast is needed. This issue should be left open to discussion

It is believed that distance education applications such as the EBA system can become richer and more educational by providing the visual, auditory and verbal music education by eliminating the deficiencies arising from the researches. At this point, it is possible to say that students with different learning styles will be met in this way. Therefore, with the enrichment of e-contents, the attention and interest of the new digital age generation, which is predisposed to technology, can be attracted and the motivation towards the music lesson can be increased. The results obtained under this research to reach every corner of Turkey and the broader participant profile Refocusing the provision and thereby revised the results obtained are recommended. Thus, it is thought that the correction of these findings within the results can be considered to be cleared out of these deficiencies for EBA.